

Prasa

15 groszy

Opłata pocztowa
uiszczona ryczałtem

DZIENNIK BEZPARTYJNY

ŁÓDZKIE

Nr. 25

Poniedziałek, dnia 10-go października 1927 r.

Rok I

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Łódź, Al. Kościuszki 73, tel. 63-66.
Telefon redakcji nocnej 29.

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 5—6 po południu
Sekretariat czynny od godziny 3—6 po południu. Telefon redakcji nocnej 29

Odbudowa zniszczonego przez moskali mostu

WARSZAWA, 9.10 (PAT). Dzisiaj nastąpiło uroczyste otwarcie na całej szerokości mostu ks. Józefa Poniatowskiego, dokonane przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej, w otoczeniu przedstawicieli rządu, Sejmu, Senatu, wojskowości, władz miejskich, delegatów instytucji społecznych i zaproszonych gości.

Ogromne zainteresowanie wyborami do Rady Miejskiej w Kaliszu

KALISZ, 9.10 (PAT). W dniu dzisiejszym odbywały się w Kaliszu wybory do Rady Miejskiej. List kandydatów zgłoszono siedemnaście, dwie z nich wycofano, a jedna została unieważniona, tak, że ważnych list kandydatów w czasie głosowania było 14. Wybory miały przebieg spokojny. Porządek nigdzie nie został zakłócony. Udział wyborców według obserwacji obwodowych komisji wyborczych był znaczny i szacują go na 80 procent uprawnionych.

Agitacja w dniu wyborczym nie wykazała nigdzie poza normy przeciętne.

Zwiększenie dochodu Skarbu Państwa z Monopoliu Tytoniowego

WARSZAWA, 6.10 (PAT). Ministerstwo Skarbu komunikuje: Dochód Skarbu Państwa z monopolu tytoniowego, który począwszy od maja r. b. wyniósł po 30 milionów złotych, osiągnął za wrzesień r. b. sumy 40,5 milj. zł. Z sumy tej 10,5 milj. zł. wypłacono bankom „Banca Commerciale Italiana” tytułem półrocznej raty amortyzacyjnej i przypadających do zapłaty procentów od pożyczki włoskiej, pozosale zaś 30 milionów złotych wpłacono na rachunek Ministerstwa Skarbu.

Pogrzeb ofiary zamachu komitadzi bułgarskich

BIAŁOGRÓD, 9.10 (PAT). Odbył się tutaj pogrzeb generała Kowalczyka, bohatera wojen serbskich, ofiary zbrodniczego zamachu komitadzi bułgarskich.

Nowe trzęsienie ziemi w Europie

WIEN, 9.10 (PAT). Podczas wczorajszego trzęsienia ziemi zawałiło się kilka kominów. W teatrach zapanowała panika, którą jednak zdołano opanować. W instytucie meteorologicznym część aparatów została zniszczona. W miejscowości Schwadorf koło Wiednia szkody, wyrządzone przez trzęsienie ziemi są znaczne.

Znaczne zapasy wolnej gotówki na rynku amerykańskim

NOWY JORK, 9.10 (PAT). W związku z pewną swobodą pieniężną, jaką zaobserwować się daje w ostatnim czasie na rynku amerykańskim Federal Reserve Bank w Nowym Jorku fakt ten tłumaczy w następujący sposób: Pierwszą przyczyną jest zmniejszenie się aktywności przemysłu, drugą — wzmocnienie się importu złota, trzecią — wzmocnienie się portfeli rezerw bankowych, i po czwarte: zmniejszenie się stopy redyskontowej banków rezerwowych.

WIELKA NARODOWA MANIFESTACJA

z okazji siódmej rocznicy oswobodzenia Wilna

Marszałek Piłsudski z członkami rządu przyjął delegację i protesty przeciwko gnębieniu Polaków na Kowieńszczyźnie

WILNO, 9.10 (AW). — Dziś od wczesnego rana liczne rzesze publiczności poczęły się gromadzić przed dworcem wileńskim dla powitania mających przybyć członków rządu. O godz. 7.30 przybył na dworzec minister spraw wewnętrznych, generał Składkowski, oraz wojewoda wileński, Raczkiewicz.

Jednocześnie na peronie gromadzić się poczęli przedstawiciele władz państwowych wszystkich resortów, oraz reprezentacja władz municypalnych i społeczeństwa.

O godz. 8 min. 25 przybył na dworzec pociąg pośpieszny z Warszawy. Z wagonów wysiedli: premier Marsz. Piłsudski, gen. Ko-

narzewski, minister Staniewicz, zastępca ministra spraw zagranicznych p. Knoll, p. Hołwko, gen. Żeligowski, gen. Litwinowicz, pułk. Pristor, pułk. Beck, oraz por. Zaćwilichowski.

Przed dworcem ustawiono na powitanie szefa rządu jeden bataljon 1 p. p. Leg., jeden szwadron 4 p. ułanów, oraz oddział „Strzelca”.

Wprost z dworca p. premier udał się do mieszkania brata swego, sędziego Jana Piłsudskiego, u którego zamieszkał.

O godz. 10 rano w bazylice wileńskiej odbyło się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez arcybiskupa metropolitę wileńskiego, Jalbrykowskiego. Na nabożeństwie obecni byli członkowie rządu, generał Żeligowski i inni.

Podniosło kazanie wygłosił ks. biskup Bandurski.

Po nabożeństwie odbyła się defilada, którą przyjął gen. Żeligowski. Defiladę prowadził dowódca 1 dywizji piechoty Legionów, gen. Popowicz. W defiladzie udział wzięły oddziały garnizonu wileńskiego.

Na uroczystości obchodu rocznicy oswobodzenia Wilna, przybyli liczni przedstawiciele prasy polskiej, francuskiej, łotewskiej i niemieckiej. Przybył również poseł polski w Rydze, p. Łukasiewicz.

Audjencje i protesty

WILNO, 9.10 (AW). Dziś rano p. premier przyjął na audjencji J. E. ks. arcybiskupa Jalbrykowskiego, który interwenjował u szefa rządu w sprawie aresztowanych księży Litwinów.

Również w godzinach późniejszych były przyjęte przez Marszałka Piłsudskiego delegacja wieceu protestacyjnego, która złożyła rezolucję protestującą przeciwko uciemżeniu rodaków naszych na Litwie Kowieńskiej.

WILNO, 9.10 (AW). O godz. 6 wieczór odbyła się konferencja prokuratora z władzami bezpieczeństwa i z władzami sądowymi.

O godz. 7-ej miasto wydało obiad urzędowy, na którym podejmowano p. premiera. Na obiad zaproszonych zostało 30 osób z spośród przedstawicielstwa sier urzędowych i społeczeństwa miejscowego.

O godz. 9-ej w salonach Domu Oficerskiego zaczął się raut, wydany na cześć premiera Marszałka Piłsudskiego.

Wrażenie uroczystej demonstracji

WILNO, 9.10 (Tel. wł.). W całym mieście znać ogromne poruszenie. Na ulicach wielki ruch. Domy udekorowane odświętnie. Na każdym kroku czuje się zgodny rytm serc wszystkich obywateli bez różnicy na partje. Odczuwa się jedność narodu, jak w chwilach wielkich wydarzeń dziejowych, kiedy to Polacy łączą się zgodnie w obronie przeciwko zagrażającemu wrogowi.

Cześć bohaterom za wolność

Poświęcenie pomnika-Kaplicy pod Radzyminem

WARSZAWA, 9.10 (PAT). W dniu dzisiejszym na polach pod Radzyminem, w miejscu, gdzie w dniach sierpniowych 1920 r. rozegrała się dycydująca bitwa o Warszawę, nastąpiło poświęcenie pomnika-kaplicy ku czci poległych bohaterów. Na miejscu otoczonym sztandarami przed kaplicą, przed którą urządzony został ołtarz polowy, już od godziny 10 rano zaczęli się gromadzić przedstawiciele władz, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele władz wojskowych, stolicy, wyższych uczelni, organizacji społecznych oraz członkowie komitetu wykonawczego uroczystości.

Przed godziną 12 w południe przybyli ministrowie: sprawiedliwości Meysztowicz, pra cy i op. społ. Jurkiewicz oraz wiceministrowie: sprawiedliwości Car i spraw wewnętrznych Jaroszyński.

Punktualnie o godzinie 12-ej przybył P. Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu świty. Pan Prezydent odebrał raport od reprezentującego ministra spraw wojskowych inspektora armii gen. Rydza - Śmigłego i dokonał przeglądu zebranych oddziałów, poczem zajął miejsce przed kaplicą.

Przed ołtarzem rozpoczęła się Msza św. celebrowana przez ks. biskupa polowego

Galla w asystencji duchowieństwa. Po Mszy św. ks. biskup wygłosił od ołtarza kazanie. Po kazaniu ks. biskup w asystencji duchowieństwa udał się na pole do bratniej mogiły, gdzie odprawił egzekwie za poległych.

Zkolei z przygotowanej tuż obok kaplicy trybuny wygłosił przemówienie generał Rydz-Śmigły, a następnie imieniem m. stol. Warszawy zabrał głos wiceprezes Rady Miejskiej Rogowicz. Imieniem zarządu głównego Polskiego Towarzystwa Opieki nad Grobami Bohaterów przemówił prezes zarządu — Nowakowski, a imieniem radzyńskiego oddziału tego towarzystwa, obejmującego pod opiekę pomnik, burmistrz miasta Radzymina, Marszał.

Po tych przemówieniach przeszły przed pomnikiem delegacja, pochylając sztandary w hołdzie dla poległych.

P. Prezydent Rzeczypospolitej, opuściwszy cmentarz, udał się na pola i przyjął defiladę oddziałów wojskowych i P. W. O godzinie 2 min. 30 P. Prezydent Rzeczypospolitej opuścił pola radzyńskie, żegnany okrzykami zebranych i udał się do stolicy. W chwili odjazdu, tak samo jak w chwili przyjazdu orkiestry wojskowe odegrały Hymn Narodowy.

Wielkie zadania polityki polskiej

Briand odwiedza ministra Zaleskiego

PARYŻ, 9.10 (PAT). Przyjazd ministra Zaleskiego z uwagi na równoczesny pobyt w Paryżu angielskiego ministra spraw zagranicznych Chamberlaina i ważny moment polityczny, jaki stanowi kwestja stosunków francusko-sowieckich w związku z zapowiedzianym odwołaniem ambasadora sowieckiego Rakowskiego, wzbudził tu wielkie zainteresowanie. Dzienniki podkreślają pełen serdecznej uprzejmości krok ministra Brianda, który wobec stanu zdrowia ministra Zaleskiego sam do niego przybył na dłuższą konferencję.

L'Oeuvre, omawiając wydany o tej konferencji komunikat francuskiego ministerstwa Spraw zagranicznych oświadcza, że zawarcie paktu o nienapadanie z Rosją sowiecką stanowić będzie dla Polski poważny czynnik po koju bezpieczeństwa. Dziennik liczy na wysoce pokojową politykę ministra Zaleskiego, która doprowadzi rozpoczęte z Moskwą rokowania do pomyślnego wyniku. Francja i Polska mają wobec Rosji wspólne zadanie: przekonać ją, że sojusz polsko-francuski nie jest w żadnym wypadku skierowany przeciwko niej oraz zachować nietykalność arty-

kulu 16 Ligi, który obowiązuje państwa, należące do Ligi, do wzięcia udziału we wspólnej akcji przeciwko napastnikowi, nawet w wypadku gdyby nim była Rosja.

Przechodząc do kwestji zatargu polsko-litewskiego „La Volonte” podaje, że minister Zaleski szczegółowo poinformował Brianda o tej sprawie i potępił ostro wyzywające zachowanie się rządu kowieńskiego, podkreślając przytem tolerancyjność stanowiska Polski, która — jak zaznacza dziennik — powstrzymała się od zbrojnego wystąpienia jedynie ze względu na poważne komplikacje, które mogłyby wyniknąć w związku z takim wystąpieniem w Europie wschodniej.

Rozmowa min. Zaleskiego z min. angielskim Chamberlainem

PARYŻ, 9.10 (PAT). Minister Zaleski odbył dzisiaj rano rozmowę z Chamberlainem. W rozmowie tej poruszono aktualne zagadnienia polityczne. O godzinie 7 minut 40 wieczorem minister Zaleski w towarzystwie małżonki odjechał do Nicei.

KRONIKA

Poniedziałek, 10 paźdz., Franciszka Bog. W.
Wtorek, 11 października, Placydy P.

TEATRY.

Teatr Miejski — wiecz. Panna Flute.
Teatr Popularny — Pieczęć milczenia.
Miejska Galeria Sztuki — Wystawa Prac
Mistrzów Malarstwa Polskiego.

KINA:

„Apollo” — Kochanka oficera ochrony.
„Casino” — „Uśmiech losu”.
„Corso” — Riff i Raff.
„Czary” — Spryciarze.
„Imperjal” — „Syn słońca”.
„Luna” — Dusze dziecięce oskarżają was.
Miejski Kinematograf Oświatowy — Wielka
parada.
„Nowości” — Idziemy do wyborów.
„Odeon” — Riff i Raff.
„Resursa” — Na strunach zmysłów.
Splendid — Książę Orłow.
Spółdzielnia Pracowników Państwowych —
Za cenę duszy i ciała.
Grand-Kino — Miraż. Występy taneczno-
kabaretowe.

oo

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj w poniedziałek, dyżurują w nocy następujące apteki:

S-rów Wójcickiego (Napiórkowskiego 27),
W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), P. Ilnic
kiego i J. Cymera (Wólczńska 37), S-rów
Leidera (Plac Wolności 2), Harimana (Mły-
narska 1), J. Kahane (Aleksandrowska 80).

Rejestracja rocznika 1909

W dniu dzisiejszym winni stawić się dla
rejestracji w lokalu przy ul. Traugutta 10,
mężczyźni rocznika 1909, zamieszkali w ob-
rębie V-go komisariatu policyjnego o nazwiskach
na litery I, J, K, oraz z obrębu XIII-go komi-
sariatu na litery Sz, T, U, W, Z, Ż.

Jutro winni stawić się do rejestracji za-
mieszkałych w obrębie V-go komisariatu na li-
tery L, C, M, N, O, P i z obrębu IV-go komi-
sariatu na litery A, B, C, D, E, F, G.

Obrady Rady Szkolnej m. Łodzi

Dzisiaj o godz. 18-ej w lokalu Wydziału
Oświaty i Kultury odbędzie się posiedzenie
Rady Szkolnej m. Łodzi z następującym por-
ządkiem dziennym:

1) Sprawa samorządów uczniowskich, 2)
Protokół R. S. M. z dnia 19 września, 3) Bud-
żet szkolnictwa powszechnego na r. 1928/29,
4) Koncesje na szkoły prywatne oraz 5) spr-
awy bieżące i komunikaty.

Wszystkie ubezpieczenia w Polsce zostaną połączone

Organizacje przemysłu włókienniczego o-
trzymały już do zaopiniowania projekt usta-
wy o ubezpieczeniach społecznych w Polsce,
która ma niebawem wejść w życie w formie
rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospo-
litej. Projekt ten dąży do poprawy ubezpie-
czeń w Polsce przez połączenie w jedną ca-
łość ubezpieczeń od choroby, od wypadków
i na starość.

Po dokładnym zbadaniu tego projektu
przedstawiciele przemysłu przedłożą swe u-
wagi i postulaty na specjalnej konferencji
ministerialnej. (E).

oo

Teatr i Sztuka

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj, w poniedziałek, oraz w dalszym cią-
gu we środę, baśń chińska Klabunda „Kre-
lowe Koło”. Ceny popularne.

TEATR POPULARNY

Ogrodowa 18.

Dzisiaj po raz 5-ty sensacyjny dramat w 5
aktach „Pieczęć milczenia” z Edmundem
Szafranskiem w głównej roli. Ceny najniższe.
Wtorek i środa „Pieczęć milczenia”. Ce-
ny najniższe od 2.50 do 50 gr. Bilety w kasie
teatru i drugiej kasie w kawiarni B-ci Dym-
kowskich, Plac Wolności 4.

W środę o godz. 4 po poł. po cenach naj-
niższych dla młodzieży szkolnej „Królewski
jaskrak” i. Rydla. Bilety w kasie teatru.

Czytajcie „Hasło Łódzkie”

Dotychczasowe wyniki

wyborów do Rady Miejskiej wykazały zanik wpływów partyj rządzących

Komitet Wyborczy Zrzeszeń Gospodarczych przy Resursie Rzemieślniczej uzyskał znaczną ilość głosów

Wynik wczorajszych wyborów wykazał
zanik wpływów dotychczasowych partyj
rządzących, a przedewszystkiem NPR-le-
wicy.

Dokładny wynik z 15 obwodów wybor-
czych (na ogólną liczbę 199) przedstawia
się następująco:

Nr. 1 — 944 głosy, Nr. 2 — 3674, Nr. 3 —
1088, Nr. 4 — 1539, Nr. 5 — 1718, Nr. 6 — 616,
Nr. 7 — 672, Nr. 10 — 301, Nr. 11 — 241,
Nr. 12 — 385, Nr. 15 — 75, Nr. 17 — 184,

Nr. 24 (Komitet Zrzeszeń Gospodarczych przy Resursie
Rzemieślniczej) otrzymał 7350 głosów z 89 obwodów.

Na marginesie wczorajszych wyborów do Rady Miejskiej m. Łodzi

Parotygodniowa agitacja przedwyborcza
wywołała duże zainteresowanie wśród miesz-
kańców m. Łodzi. Z niecierpliwością więc o-
czekiwano powszechnie nadejścia niedzieli
9-go października, aby przystąpić do urn
wyborczych.

Wreszcie nadeszła niedziela wyborcza.
Od wczesnego ranka ustaliła się pogoda pię-
knego dnia jesiennego.

Już o godzinie 8-ej rano przed wszystki-
mi komisjami wyborczymi ustawiały się gru-
py agitatorów poszczególnych list z transpa-
rentami z numerkami w oczekiwaniu wybor-
ców.

Nie było jeszcze „klientów”, a już doszło
do bijatyki pomiędzy kawkami agitatorami,
a mianowicie, przy ulicy Andrzeja i Zgier-
skiej, gdzie wyrwano sobie nawzajem tran-
sparenty i rwano ulotki.

Natomiast wystawione posterunki policyj-
ne usmierały dość taktownie rozagitowane
temperamenty tak, że w godzinach później-
szych nie doszło już do żadnych zajść.

* * *

Punktualnie o godzinie 8-ej przybyli do
wszystkich komisji — o godzinie 9-ej wpusz-
czono pierwszą partję wyborców, przyczem
samo głosowanie odbywało się dość sprawnie
wobec podziału ról między członków komi-
sji, z których dwaj sprawdzali listy, jeden
dokumenty osobiste, inny wręczał kopertę,
a przewodniczący komisji miał pieczę nad
zapieczętowaną urną.

W niektórych komisjach tylko w poszcze-
gólnych wypadkach domagano się od wybor-
cy dokumentu osobistego, a w innych czynio-

Aresztowanie zwolenników listy Nr. 5

W dniu wczorajszym zwolennicy listy Nr.
5 przy obwodowych komisjach wyborczych
zaopatrzyli się dla pozorów w numery innych
list, zaś przechodniom rozdawali Nr. 5.

Zwolennicy Bioku Jedności Robotniczej
najwięcej podzywali się pod listę Nr. 25 i je-
śli kto zwrócił się do nich po numerkę, to
oderwali pierwszą liczbę 2, wręczając tylko
pozostałą piątkę.

To samo czynili z Nr. 15.
Powyższą „robotę” zauważyli przedsta-
wiciele tych list, wobec czego zwrócili uw-
agę zwolennikom listy Nr. 5, by nieprawnie

Oplakane skutki zaciętrzewienia partyjnego

Przed bramą domu przy ulicy Gdańskiej
Nr. 57, gdzie mieści się biuro Komitetu Wy-
borczego Związków Byłych Wojskowych i
Inwalidów Wojennych jacyś osobnicy napa-
dli z łaskami na przedstawicieli wspomnia-
nego komitetu.

Przybyła policja aresztowała jednego z
napastników, który starał się zbiec przez
plot na sąsiednią posesję.

Pokańczonym przedstawicielom listy Nr.
17 udzieliło pomocy Pogotowie Ratunkowe.

Na Zielonym Rynku i na Bałutach pomi-
ędzy zwolennikami „Bundu” a pravicowemi
ugrupowaniami żydowskiemu doszło do bó-

Nr. 18 — 359, Nr. 20 — 44, Nr. 21 — 248,
Nr. 22 — 237, Nr. 23 — 53, Nr. 24 — 1021,
Nr. 25 — 310, Nr. 26 — 292, Nr. 28 — 567,
Nr. 29 — 760, Nr. 30 — 955, Nr. 31 — 127.

W ostatniej chwili (godz. 4 min. 10) dowi-
dujemy się, że z 89 obwodów otrzymano wy-
niki:

Nr. 1 (N. S. P. P.) — 10,928 głosów,
Nr. 2 (PPS) — 32024,
Nr. 7 (NPR-lewica) — 6855,
Nr. 18 (Mieszcz. niem.) — 4792.

no to stale i niejedyn wyborca zmuszony był
wrócić do domu po dokument.

Charakterystycznym jest, że w niektórych
obwodach, szczególnie na krańcach miasta,
głosujący pomimo agitacji przed lokalami,
dopiero po otrzymaniu koperty zastanawiał
się, jaki numer wypisać na listy i widać było,
że kilkudniowa agitacja zupełnie go zdezor-
jentowała. Ale takich wypadków było ma-
ło i po większe części wkładano do koperty
już przygotowany druk.

W mieście od samego rana krążyły patro-
le policji pieszej i konnej, a od południa rów-
nież wojskowe, które legitymowały napotka-
nych szeregowych i sprawdzały przepustki.

Przy lokalach wyborczych policja utrzy-
mywała porządek i bez kolejki dopuszczano
tylko funkcjonariuszy policji, oraz matki
z dziećmi na ręku. Zastępca komisarza rzą-
du p. Janiszewski wraz z dwoma komisarza-
mi policji objeżdżał samochodem wszystkie
obwody i sprawdzał funkcjonowanie poste-
runków policyjnych.

Policja pełniła straż w lokalach komisji
obwodowych, aż do chwili odniesienia przez
przewodniczącego komisji urny z głosami do
komisji głównej.

Punktualnie o godzinie 9-ej wieczór poli-
cja zamknęła lokale wyborcze i załatwiono
tylko znajdujących się w lokalu, poczem
przystąpiono w obecności mężów zaufania po
szczególnych list do obliczenia głosów.

W protokole, podpisanym przez członków
komisji zaznaczono ilość głosów złożonych
na poszczególne listy, ilość kopert zniszczo-
nych i pozostałych oraz ilość głosów nie-
ważnych, względnie złożonych na listy unie-
ważnione.

przyjęte numerki przy boku listy 25 i 15
zwrócili, a pozostawili sobie swoje piątki.

Na tem tle doszło do awantur przed nie-
którymi komisjami wyborczymi.

Na Zarzewie, Widzewie, Chojnach i Bału-
tach doszło nawet do bójk między przed-
stawicielami niektórych list a zwolennikami
listy Nr. 5, gdyż ci ostatni gwałtem starali
się odebrać numerki i ulotki agitacyjne
swym przeciwnikom.

Wobec powyższego policja aresztowała
kilku awanturujących się osobników przed-
stawicieli unieważnionej listy Nr. 5. U.

Wczoraj w nocy nastąpiło starcie pomi-
ędzy zwolennikami P. P. S. a N. P. R.-lewicy
na Placu Reymonta.

W dniu wczorajszym przy poszczególnych
komisjach wyborczych panował naogół
spokój, jedynie zdarzyło się kilkanaście wy-
padków, że pomiędzy przeciwnikami poszcze-
gólnych list doszło do nieporozumień.

Te same wypadki zdarzały się ubiegłej
nocy w czasie rozklejania afiszów na mie-
ście. (U)

Światłocienie wielkiego miasta

WYBORY PAŃSTWA MIOTELKÓW.

— Walerka! Walerka!
— No, czego tam?
— Już późno! trza iść głosować! Musisz
też głos oddać, może ta i potem chleb sta-
nieje.

— Ano — dobrze, dobrze, już się ubieram.
Szykuj Józek śniadanie, to zara pójdziemy.
Chocia kto wie, czy to co pomoże? Ten sta-
ry magistrat, to już mi całkiem wiarę do ra-
dy odebrał.

— E, co tam! Nowa bendzie lepsza.
Partyjników na cztery wiatry rozpędzą, to
i lepiej będzie.

— Może, może, zobaczymy.
Ubrali się więc państwo Miotelkowie sta-
rannie, jako, że moment był ważny. Pan
Miotelka czarny krawat z rozmysłem zawią-
zał, pani Walerka osłoniła raz nos pudrem
przyprószyła, sprawdziła zawartość sakiew-
ki, spojrzęła jeszcze raz na lustro i zaci-
nęła przyjaciół wyszli na miasto, by spełnić
obowiązek społeczny.

— Panie, panie! Głosuj pan na dwójkę,
to będzie raj na ziemi!

— Panie, nie głosuj pan na siódmkę! To
sami lobuzy i osły!

— Panie! nie wierz pan! nie głosuj pan
na dwójkę, to sami kretyńcy!

— Panie! głosuj pan na 28! Zbawiamy
świat cały!

— Nie wierz mu pan! kłamie! To ende-
cja! Już dali się nam dosyć we znaki.

Pokreśliło się państwu Miotelkom w gło-
wach od nazwisk, wyzwick i numerów, czy-
tali więc odezwę i plakaty i ureszcie posta-
nowili: 24.

W lokalu komisji wyborczej tłok i ścisk.
Kolejno głosują „ukochani” w tym dniu wy-
borcy, każdy spełnia obowiązek. Spełnili go
i państwo Miotelkowie. Po wyjściu na ulicę
pani Walerka chce sięgnąć do sakiewki i spo-
strzeża z przerażeniem, że sakiewki niema.

— Gwałtu! Policja! Złodzieje!

Sakiewki jednak ani złodzieja nie znale-
ziono.

Oburzenie pani Miotelk na wybory było
bezgraniczne.

— Wszystkiemu ten rząd winien — szep-
tak pan Miotelko. S.

Znamienny wyrok Najwyższego Sądu Wojskowego

W swoim czasie porucznik Józef Motyka
z ekspozytury wojskowej kontrolnej w Łodzi
skazany został przez sąd wojskowy za samo-
wolne opuszczenie odwachu — na 4 miesiące
więzienia i zwolnienie ze służby wojskowej.
Sprawę tę rozpatrywał Najwyższy Sąd Woj-
skowy, jako instancja apelacyjna i skazał
por. Motykę na 2 miesiące więzienia i zwol-
nienie ze służby wojskowej. (E)

W salach Grand-Kina

Piotrkowska 72.

TEATR REWJI

„MIRAZ”

Dzisiaj i dni następnych! wystawiona bę-
dzie rewja piora EDWARDA REJA

„Łódź się hawi”

„Spotkali się” skecz bomba śmie-
chu w 1 odsłonie w wykonaniu Szymań-
skiego i Reja.

„Prawdziwy artysta” skecz w
1 odsłonie (bezustanny śmiech) z udziałem
willa i Reja.

„Kobieta to róża” inscenizacja
final z udziałem MESSALINI.

„Pani na cós” duet śpiewno-ta-
neczny w wykonaniu pp. MESSALINI
i REJA

Solowe numery.

J. Staruszkiewicz humor, satyra
? Messalini ?
J. Zamorska pieśni nastojowe i piosen-
ki fywoline

Z. Januszewska tańce klasyczne
Trio Szymańskich tańce ekscytryczne
L. Pragerówna pieśni i romanse
Duet Meierwil tańce salonowe
i moderne.

Kierownik art.-lit. Edward Rej. Orkiestra
symfoniczna pod dyr. R. Kantora.
Początek o godzinie 6, 7 i 10 wieczór

HASŁO SPORTOWE

Walnemu zgromadzeniu P. L. P. N. ku rozwadze

Przedewszystkiem dobro sportu wogóle, a dopiero potem własne interesy

Łódź, 10 października.

Rozłam w polskiej piłce nonej, wywołany koniecznością, wprowadzenia, tej najpopularniejszej gałęzi sportu na nowe tory życia i rozwoju, nie osiągnął takich rezultatów, jakich się po nim spodziewano.

Rozłam ten, był swego rodzaju rewolucją, a wiemy, że każda rewolucja wymaga ofiar, nierzadko bardzo ciężkich i dotkliwych.

Polska piłka nożna ofiary te złożyła na ołtarzu dobra sprawy. Runął zmuszający P. L. P. N. z jego wodzem, który w chwili powstania rozłamu nie zdobył się, nawet na szerszy gest, ani we własnej i pozostałych mu wiernymi obronie, ani też nie potrafił powagą swego stanowiska wpłynąć na te czynniki, które mogły rozłam uniemożliwić, nie legalizując nowopowstałego tworu.

Powstała Liga, w której skład weszła, nasza śmietanka piłkarska. Było to dziecko szczęścia, w czepku urodzone, nad którego kolebka, same tylko pochwały i hymny śpiewano. W łonie Ligi zapanowała nieopisana nadzieja świetnej przyszłości i optymizm, częściowo tylko uzasadniony.

Brak krytyki z zewnątrz spowodował, że zarówno większość klubów ligowych, jak i Liga, jako całość, zaniechała jakiegokolwiek samokrytycyzmu. Życie w Lidze popłynęło bardzo szerokim korytem, które, jak i we wszelkich innych wypadkach, w konsekwencji stało się nieubłagane.

Dowodem tego twierdzenia jest, powstający, nowy rozłam od wewnątrz w łonie samej Ligi. Dziś bowiem, ci sami, którzy byli inicjatorami i twórcami pierwotnej Ligi, ci sami, dziś gotowi są rozbić ją nawet, o ile dalsze wypadki nie pójda po linii ich życzeń i zamiarów.

Przyjrzyjmy się z bliska, co jest powodem nowego rozłamu.

Twórcy Ligi, przeliczyli się mocno, biorąc dla siebie, za wzór, takie same organizacje na zachodzie, jak naprz. w Anglii, Austrii, Węgrzech i t. d. Zapomnieli oni jednak, że tam, ośrodkami sportowymi, są wyłącznie prawie, stolice wymienionych państw. A jeżeli już, nieznaczna ilość klubów znajduje się na prowincji, to ich odległość od centrum, od siedziby Ligi, i siedziby poszczególnych klubów jest tak minimalna, że nie wchodzi ona zupełnie w rachubę.

W Polsce natomiast, przestrzeń, dzieląca ośrodki sportowe jedne od drugich jest tak ogromna, że niepodobna jej porównać z żadnymi z innych państw. I ona to właśnie, t. j. ta przestrzeń, stała się powodem, że Liga nie przetrwała próby ognia i życia.

Nie da się zaprzeczyć, że dzięki walkom o palmę pierwszeństwa, staczanym w ciągu całego sezonu sportowego, pomiędzy czołowymi drużynami całej Polski, poziom gry w piłkę nożną zyskał wiele. Ale pytamy, czy ten najpopularniejszy sport ma się ograniczyć do kilku lub kilkunastu tylko klubów w 30-miljonowym państwie? A gdy weźmiemy pod uwagę upadek sportu piłkarskiego i ruinę materialną we wszystkich klubach poza extra-klasą, to śmiało rzec możemy, że wygrana, że zysk nie wart był stawki.

A czy w lepszych, materialnych warunkach znajdują się kluby w extra-klasie zrzeszone? Bynajmniej! Jedynie Łódź, położona w centrum państwa, nie dopłaciła może do kończących się wkrótce rozgrywek o mistrzostwo Polski, ale i oczekiwanych „kokoś” nie zrobiła. Natomiast wszystkie inne ośrodki sportowe, jak: Lwów, Poznań, Toruń, a nawet Warszawa i Kraków, o ile nie zamkną sezonu sportowego dotkliwym deficytem kasowym, to robią i robić będą długo bokami.

A przecież twórcy Ligi, za pierwszy cel, wzięli sobie okrzepienie materialne, aby następnie móc zdobyć się na budowę odpowiednich boisk sportowych, zaangażować pierwszorzędnym trenerów i wiele innych rzeczy i, aby w ten sposób rozwojowi sportu umożliwić wejście na szersze tory.

Powtarzamy jeszcze raz, że wszystkie te rachuby przekreśliła przestrzeń, która popochłonięła, nadspodziewane nawet zyski z zawodów na przejazdy koleją, hotele, całonocne nie rzadko utrzymanie drużyny kosztem klubów, diety, zwrot zarobków i t. p.

Dnia 16 b. m. zbiera się w Warszawie walne zgromadzenie P. L. P. N. na narady, które nie tak, jak przed rokiem poświęca-

WALKI O MISTRZOSTWO POLSKI

Ł. K. S. — Ruch 6:2 (1:0)

Mimo wysokocyfrowego zwycięstwa Ł. K. S. nad wczorajszym przeciwnikiem, przyznać trzeba gościom, że zasłużyli całkowicie na dobrą reklamę, która ich poprzedziła. Ruch posiada bowiem styl gry, właściwy dla zynom bojowym. Ich temperament i szybkość oszalałania przeciwnika i biada drużynie, która pozwoli sobie narzucić system gry górnoślążaków. Rozporządzając dobrymi skrzydłowymi, stwarza Ruch ustawicznie niebezpieczne sytuacje pod bramką przeciwnika. Razi jedynie słabe wykończenie licznych ataków oraz brak celnych strzałów na bramkę. Najlepszą i bodaj najmniej wyrównaną częścią w drużynie Ruchu jest, pomoc, która tak w pracy ofensywnej jak i defensywnej wykazuje mało zrozumienia.

Ł. K. S. zwyciężył, bo nie poddał się tempu, jakie narzucili grze goście, a przeciwnie narzucił Ruchowi swój system gry. Krótkie, przyziemne podawanie piłki, gra trójkątkami tak dalece zdeprymowała drużynę gości, a szczególnie pomoc i obronę, że chwilami gracie nie wiedzieli, w jaki sposób unieszkodliwić świetną kombinację napastników Ł. K. S.-u.

Przed sędzią p. dr. Niedźwierskim ze Lwowa stają obie drużyny do boju w następujących składach:

Ruch: Kremer, Kuc, Kusz, König, Ge-

dzior, Badura, Forreiter, Katzy, Rebrizone, Sobota, Frost.

Ł. K. S.: Mila, Cyll, Gaflecki, Jasiński, Trzmiela, Gosławski, Stollenwerk, Sowiak, Miller, Aldek, Sledź.

Grę prowadzono początkowo nudnie i bez życia. Jedna jak i druga strona nie wysiłała się na najmniejszy efekt i nudy powoli udzielać się zaczęły widzom. Anemiczne ataki czerwonych z łatwością likwiduje obrona Ruchu. Około 10 minuty Sowiak wykorzystuje nieporozumienie obrońców przeciwnika i lekkim strzałem z kilku kroków zdobywa pierwszy punkt dla gospodarzy. Nieoczekiwany sukces dodaje nieco otuchy napastnikom czerwonych, którzy coraz częściej podchodzą pod świątynię gości.

Ruch gra głównie skrzydłami. W 20 minucie prawe skrzydło gości znajduje się samo pod bramką Ł. K. S.-u i z kilku kroków nie trafia do bramki. Gra się ożywia. Ruch dąży do wyrównania, lecz obrona i pomoc miejscowych nie dopuszcza gości formalnie do głosu. W 26 minucie strzela ostro Rebrizone, lecz Mila pilnuje swej świątyni.

Na 10 minut przed końcem pierwszej połowy mają czerwoni wspaniałą okazję do podwyższenia rezultatu, lecz Sztollenwerk, Sowiak i Trzmiela strzelają kolejno w ręce bramkarza. Ostatnie minuty pierwszej po-

łowy należą do Ruchu. Kilka pięknych strzałów środkowego napastnika Ruchu broni z powodzeniem Mila. Dopiero około 44-ej minuty dochodzi znow do głosu atak Ł. K. S.-u.

Po pauzie drużyny znow stają do boju. W 3-ej minucie bije Stollenwerk rzut z rogu. Piłka toczy się po linii bramkowej, następuje zamieszanie i dr. Niedźwierski zasądza wątpliwą bramkę dla Ł. K. S.-u.

W następnej minucie przerywa się Aldek i strzela obok wybiegającego bramkarza do pustej bramki. Czerwoni zyskują teraz całkowitą przewagę nad zdeprymowanym przeciwnikiem. Ich atak raz za razem gości na polu karnem Ruchu.

W 16 minucie przerywa się znow Miller i mimo interwencji bramkarza, zdobywa 4-tą bramkę.

Owozem licznych ataków Ł. K. S.-u są jeszcze dwie ładne bramki, zdobyte głową przez Sowiaka, po ładnych centrach Sledzia. Ł. K. S. prowadzi 6:0!

Teraz dochodzą znow do głosu goście. Ich świetne prawe skrzydło z łatwością mijają Jasińskiego i około 35 minuty zdobywa wreszcie Ruch honorową bramkę. Ruch wykazuje niezwykłą wytrzymałość i przez całą siłą naprzód. W 39 minucie przerywa się znow Forreiter, centruje do środka ataku, który zyskuje drugą bramkę dla Ruchu.

Ostatnie minuty należą do Ruchu, lecz Mila kilkakrotnie broni nakrywką.

Rogów 7:3 dla Ł. K. S.-u.

Sędziował niezdecydowanie dr. Niedźwierski ze Lwowa.

Publiczności około 2 tysiące osób.

ek.

WALKI O PUHAR „EXPRESSU”

G. M. S. — Sokół (Zgierz) 2:0 (1:0)

Zgierski Sokół, posiada drużynę młodą, lecz niezwykle ambitną i pracowitą, która dzięki tym czynnikom, wybiła się na pierwsze miejsce z pośród wszystkich drużyn prowincjonalnych łódzkiego okręgu. I nie tylko prowincja nie dorównywie drużynie Sokola zgierskiego, ale nawet liczne zespoły Łodzi, poczuły dotkliwe ostre jego pazurki. Niema on natomiast szczęścia do G. M. S., któremu uległ nawet w własnym boisku o mistrzostwo ligowe, a tym razem i o puchar „Expressu”, wskutek czego Sokół stracił prawo do dalszych rozgrywek.

G. M. S. zwyciężyło, ale znowu nie bez... ale. Jego drużyna spóźniła się tak, że poszczególni gracze, już podczas gry, pojedynczo na boisko wchodziłi. Jeżeli ważymy, że Sokół ze Zgierza na zawody przyjechał, stawiając się punktualnie na boisku, a na drużynę miejscową trzeba było czekać i być świadkiem tak niedopuszczalnego wchodzenia na boisko, to każdy przyzna, że w G. M. S. niema porządku. Nie był to zresztą pierwszy tego rodzaju wypadek, wobec czego

trudno się powstrzymać od napiętnowania, podobnego lekceważenia i przeciwnika i publiczności sportowej. Od tak starego klubu, jakim jest G. M. S., mamy prawo więcej wymagać.

Przebieg gry bardzo interesujący, tempo z początku bardzo żywe, z biegiem gry słabnie, gdyż Sokół opada z sił, stosując tak szko dliwie przestawianie drużyny. Ma i on wprawdzie wiele szans do strzelenia bramki, lecz ich nie wykorzystuje.

Natomiast G. M. S. operuje często, najlepszym swym graczem na prawem skrzydle, który, raz po raz precyzyjnymi centrami, wyrabia napadowi świetne podbramkowe pozycje. Dwie z nich wykorzystuje, w pierwszej połowie Herc, w drugiej zaś Bejm, zmuszając doskonałego bramkarza zgierzan do kapitulacji.

Sokół niewyzyskał rzutu karnego.

Rezultat 2:0 bramek i 8:2 rogów dla G. M. S. doprowadzi go prawdopodobnie do finałowych rozgrywek o puchar.

ek.

R. T. S. Widzew — Hakoah 2:1 (1:1)

Robotnicza drużyna Widzew, sprawiła swoim zwolennikom miłą niespodziankę. Ogólnie bowiem spodziewano się zwycięstwa Hakoah, choćby ze względu, na większą jej rutynę i racjonalniejszy trening oraz niezliczoną ilość, rozgieranych przez nią w roku bież. zawodów.

Najważniejszą zaletą Widzewa, która mu jednocześnie zwycięstwo przyniosła, było wytrzymanie morderczego tempa, trwającego od początku aż do końca zawodów. Każdy gracz Widzewa, jeżeli zaszła potrzeba, pracował za 3-ch, aż do skutku, aż do zwycięstwa.

Hakoah natomiast lepsza pod każdym względem, nie potrafiła tej swej przewagi wykorzystać. Jej zyskiwanie na terenie i parcie naprzód było wprawdzie dość efektowne, lecz niekorzystne. Chęć forsowania Segala w napadzie nie wiodła się, gdyż czyniono to bardzo nieumiejętnie, a nadto, Segalem zbyt troskliwie opiekował się przeciwnik, nie dopuszczając go do strzału.

Nic też więc dziwnego, że honorową bramkę dla Hakoahu, niewiadomo kto strzelił, przy wybitnej pomocy marnego bramkarza Widzewa, który złapaną piłkę z ręk wypuścił.

Przebieg gry mało interesujący. Widzew gra chaotycznie prac dalekim wykopami naprzód oraz forsując swe skrzydła. Hakoah słabsza fizycznie, miast zastosować grę przyziemną i tym sposobem opanować sytuację, pozbywa się piłki, kopiąc na wiat, bez myśli i systemu i to się na niej zemściło.

W 11 minucie pierwszej połowy uzyskuje Strzelczyk bardzo ładną bramkę dla Widzewa, strzelając pod nieprawdopodobnym kątem obok bramkarza. W 11 minut później pada wyrównująca bramka dla Hakoahu i ten stan utrzymuje się aż do 77 minuty, w której pada zwycięska bramka, strzelona przez prawego łącznika Widzewa.

Rogów 5:4 dla Widzewa.

ek.

Wyniki rozgrywek o mistrzostwo Polski

WARSZAWA: WARSZAWIANKA—HASMONEA 5:1 (0:1).

Bramki zdobyli dla Warszawianki: Jung 2, Szenajch 1, Korngold 1 i Zwierz II z karnego, dla Hasmonei Redler.

TORUŃ:

T. K. S. — JUTRZENKA 4:3 (2:3).

Zdobywcami bramek byli: Suchocki 2, Gumowski i Stogowski po 1, dla Jutrzenki: Krumholz, Grinberg i Reis.

LWÓW:

CZARNI — WARTA 3:3 (1:2).

Strzelcami byli: Witkowski 2 z karnych i Nastula dla Czarnych, Wojciechowski 2 i Staliński dla Warty.

KATOWICE:

I. F. C. — POLONIA 4:3 (2:2).

Gra bardzo ostra i brutalna. Reprezentatywny bramkarz Polski, Görlitz, który grał na środku ataku, uległ powtórnemu złamaniu nogi.

KRAKÓW:

POGOŃ — WISŁA 2:0.

Bramki zdobyli: Batsch i Kuchar.

Tabela rozgrywek mistrzostwo Polski po dzień 9 b. m.

Kluby	Gier	Punktów	Bramek
1) Wisła	25	39:11	93:30
2) I. F. C.	23	32:14	61:38
3) Pogoń	23	29:17	65:33
4) Warta	24	26:22	66:54
5) Legja	23	25:21	63:51
6) Ł. K. S.	25	24:26	51:47
7) Turyści	21	23:19	45:44
8) T. K. S.	24	22:26	54:84
9) Hasmonea	24	22:26	49:67
10) Ruch	22	20:24	47:51
11) Czarni	23	20:26	45:54
12) Polonia	22	17:27	42:63
13) Warszawianka	22	14:30	42:68
14) Jutrzenka	24	10:38	38:75

mie, lecz bogate w doświadczenie, zastanawiać się będzie nad przyszłymi losami naszej piłki nożnej. Zdaje się, że nie będzie mi dalecy od prawdy, przewidując, że narady to będą dość burzliwe. Na tapecie znajdują się bowiem różne projekty i koncepcje, a najpoważniejszym z nich, będzie niezawodnie, zmniejszenie ilości klubów w Lidze.

O ten punkt walka będzie dość ciężka i uparta i jeżeli do redukcji nie dojdzie, to wysunie się projekt, zmiany systemu rozgry-

wek. Wysuną go przedewszystkiem ci, którzy kasy, przy obecnych rozgrywkach są puste. Z takiego projektu, może powstać podział Polski na dwie lub więcej grup, aby uniknąć zbyt częstych i zbyt długich podróży.

Ten ostatni projekt byłby może najmilszy do przyjęcia. Pozwoliłby on przecieć extra-klasie na urządzenie zawodów z drużynami zagranicznymi, umożliwiłby drużynom odpocząć, a w wolnych terminach, zagranie z przeciwnikami miejscowymi z po-

za extra-klasą. Korzyść byłaby stąd wielka.

Nie mniej jednak, w jakimkolwiek kierunku obrady walnego zgromadzenia P. L. P. N. by się nie potoczyły, mamy nadzieję, że tym razem, delegaci poszczególnych klubów, sprawy tak ważnej nie będą traktowali, wyłącznie przez szpary w parkanach swych boisk. Ich rozwadze i nabytemu doświadczeniu zaufać należy, że i dobro ogólne polskiego sportu piłkarskiego, należycie zrozumiane zostanie.

ek.

Chleb staniał

W związku z przyznaniem kontyngentu otrąb do bezcłowego wywozu zagranicę, ceny mąki i żyta zostały obniżone o 4 gr. na 1 klg.

Wobec tego chleb staniał o 5 gr. na 2 klg., czyli obecnie płaci się za 2 klg. chleba zł. 1.20 a nie jak dotychczas 1.25. (U)

Rząd oświadczył że pluszowcy dosyć zarabiają

W dniu wczorajszym z inicjatywy inspektora pracy odbyła się konferencja porozumiewawcza przedsiębiorców i tkaczy pluszowych. Na konferencji inspektor pracy p. Wojtkiewicz zaapelował: do zebranych, by drogą wzajemnych ustępstw przyczynili się do likwidacji strajku.

W odpowiedzi przemysłowcy oświadczyli, iż podczas ostatniego arbitrażu tkacze pluszowi nie otrzymali podwyżki, ponieważ zarabiali po 7.96 złotych i więcej dziennie. Wobec tego, iż rząd sam uznał, iż zarabiają oni dostatecznie i potrzebują żadnych podwyżek, tembardziej więc przemysłowcy nie mogą im podwyżki udzielić. Wobec powyższego strajk trwać będzie nadal. (i)

Akcja pomocy dla dotkniętych powodzią

Z uwagi na tegoroczne powodzie i wylewy Urząd Wojewódzki podjął energiczną akcję w kierunku dostarczenia rolnikom powiatów województwa łódzkiego, szczególnie niewiedzionym przez te klęski — specjalnej pomocy kredytowej. Ostatnio pomoc taką otrzymał cały szereg powiatów. Kredyty te wynoszą przeciętnie po 10 tysięcy złotych.

Kto chce jechać do Rosji

Z dniem 1 października oba dworce polskich kolei państwowych w Łodzi, t. j. kaliski i fabryczny rozpoczęły sprzedaż bezpośrednich biletów kolejowych do stacji kolejowych w Rosji. Stacjami końcowymi w Rosji, do których kasy kolejowe w Łodzi sprzedawać będą te bilety bezpośredniej jazdy są: Moskwa, Charków, Leningrad, Kijów, Odesa, Tyflis, Orenburg i Władywostok.

Bolszewickie gęsi dla żydów

Jak się dowiadujemy, jeden z hurtowników łódzkich wobec zbliżających się świąt żydowskich zamówił w Rosji sowieckiej 2 wagony gęsi, które wkrótce nadejdą do Łodzi.

W związku z tem spodziewać się należy znacznej niżki cen drobiu przed żydowskimi świętami. (r)

Wystawa dzieł w Miejskiej Galerji Sztuki

W bieżącym tygodniu ukryty w zieleni parku lokal Miejskiej Galerji Sztuki przyjął odświeżony wygląd.

Wśród wschodnich kobierców (którymi zasłana jest sala wystawowa) spotykamy tuż przy wejściu szkieł F. Zmurki, przedstawiający scenę klasyczną. Opodal biało-czarny krajobraz L. Wyczółkowskiego zawarł wszystkie wartości tego mistrza akwareli. Wyczółkowskiemu przeciwstawia się mianiaturową akwarelową techniką — Boruciński — wytwory malarz kobiet.

Na widok jego obrazów nasuwa się mimowolnie porównanie z Czachórskim — mistrzem w oddawaniu najsubtelniejszych barwności tkanin. Czachórski również reprezentowany jest na wystawie szkicem do Szekspirowego dramatu: „Kupiec Wenecki” (scena sądu). Dział batalistyczny wypełniają doskonałe prace Pillatiego, oraz elektywne płótna Wojciecha Kossaka, który obecnie zbiera laury i... dolary w Ameryce.

Malarstwo symboliczne reprezentowane jest pierwszorzędnym dziełem Jacka Malczewskiego p. t. „Macierzyństwo”, owiane mgłą szczerzego sentymentu słowiańskiego.

W osobnym oddziale trafnie pomieszczono kilkanaście pasteli i olejnych obrazów, które z brawurą oddają świeżość i kolorystykę kwiatów. I tutaj „Róże” Wyczółkowskiego królują pośród „Anemonów”, „Groszku”, Maków i „Bzów” artystów tej miary jak Grabowski, Ejsmond i Zawadzki.

Miłym wspomnieniem dawnej solidności przemysłu artystycznego są, niezrównane w swej czystości, kryształowe starofrancuskie, przepiękne wazy (fabryki Daume z Nanzy), oraz porcelany staroniemieckie i francuskie, rozmieszczone w gablotkach czytelni. Na dzień 14-go października przygotowuje Dyrekcja wielkie święto artystyczne otwarciem wystawy jubileuszowej Władimira Hofmana. To też wystawa potrwa zaledwie parę dni. (L. M.)

Byłoby dobrze, gdyby było szerzej Inowacja w wagonach K. E. Ł. jest niepraktyczna

Ostatnia inowacja K. E. Ł. w tramwajach polegająca na wsiadaniu przedm a wysiadaniu tylnym pomostem, na skutek wąskich wagonów, okazała się bardzo niepraktyczną na liniach, które najczęściej są wykorzystywane przez publiczność. Odnosi się to przede wszystkim do wagonów tramwajowych linii Nr. 5 i 8, które biegną do dworca Kaliskiego. Wagonami temi bowiem obok pasażerów, zdających do pociągu, jadą również robotnicy i uczniowie, zapelniając je po brzegi. Ponieważ lwia część tych pasażerów z braku miejsc lokuje się w przejściu wagonu, inowacja K. E. Ł. z trudnością znajduje zastosowanie.

Pasażerowie, wchodzący tylnym pomostem bardzo często nie mogą przedostać się na pomost przedni, gdzie znajduje się wyjście i z tego powodu nolens-wolens muszą wychodzić pomostem tylnym. Tu jednak natrafiają na trudności, wyjście bowiem tędy jest surowo wzbronione i połączone z grzywną wysokości jednego złotego.

Aby zapobiec tym niedomaganiom K.E.Ł. winna linje tramwajowe Nr. 5, 8, 11 i cały szereg innych zaopatrzyć w większą ilość wagonów dla wygody szerokich rzesz publiczności. (r)

Ponura tragedia w gmachu Banku Polskiego

W dniu wczorajszym w gmachu Banku Polskiego rozegrała się krwawa i ponura tragedia, której tło i motywy nie zostały dotąd wyjaśnione.

W gmachu tym zajmował mieszkanie 30-letni urzędnik Ignacy Godzkowski. Ujawnił on od dłuższego czasu silne zdenerwowanie, którego przyczyn otoczenie nie mogło ustalić.

W dniu onegdajszym powrócił Godzkowski dość późno do domu i zamknął się w sym mieszkaniu. Po upływie pół godziny sąsiedzi usłyszeli nagle w pokoju strzał rewolwerowy i stuk upadającego ciała. Gdy po pewnym czasie dostali się do mieszkania — Godzkowski leżał na podłodze, ściskając w rękę kurczowo rewolwer. Przybyli natychmiast lekarz pogotowia skonstatował zgon samobójcy. (E.)

O opiekę nad zabytkami sztuki w woj. wschodnich

Na zjeździe konserwatorów sztuki w Łucku, jak odbył się w końcu września r. b., poruszono w pierwszym rzędzie sprawę niedostatecznej opieki konserwatorskiej w województwach południowo-wschodnich, wywołaną brakiem sił fachowych. Jak dotąd bowiem na jednego konserwatora okręgowego, mającego siedzibę w Lublinie, przypadają aż 3 województwa: Lubelskie, Wołyńskie i Poleskie, których nie jest on w stanie otoczyć należytą opieką. Naskutek tego postanowiono poczynić starania u władz, aby pozyskać dla niego fachową siłę pomocniczą, której stała siedzibą byłby Łuck.

W trakcie obrad p. Siennicki, konserwator okręgowy z Lublina, przedstawił zebrany stan robót konserwatorskich w woj. Wołyńskim, co było przewidziane programem zjazdu. Następne dni zjazdu poświęcono na objazd woj. Wołyńskiego w celu stwierdzenia potrzeb, jakie w dziedzinie konserwacji zabytków winny być natychmiast zaspokojone. W ten sposób konserwatorowie zapoznali się z zabytkami sztuki w Łucku, Ostrogu, Dubnie, Krzemieńcu, Wiśniowcu i Poczajowie.

Dlaczego Szopenowi dano imię Fryderyk

Autor dzieł genealogicznych i historycznych Stan. Aleksander Bolesław - Kozłowski, w jednej ze swych prac p. t. „Przyczynek do rodowodu Szopena” wyjaśnia dlaczego wielki nasz twórca muzyczny nosi imię dla nas i dla Francuzów niezbyt miłe.

„Ludwika z Teugerów Skarbłkowa (żona Jana Kacpra Skarbka właściciela Żelaznej Woli, gdzie przybywali rodzice Fryderyka: Justyna z Krzyżanowskich i Mikołaj Chopinowie) do śmierci wyznając wiarę ewangelicką, jako patrycjuszka toruńska, podlegała władzy króla pruskiego Fryderyka, Wielkim zwanego. Na cześć tego króla dała swemu najstarszemu synowi imię Fryderyka. Był to urodzony w 1792 r., późniejszy gorący patriota polski, minister, pisarz i ekonomista Fryderyk hr. Skarbek. Zaś ten Fryderyk Skarbek był od roku 1800, przez kilka lat ulubionym uczniem Mikołaja Chopina i oto, gdy Mikołajowi Chopinowi urodził się w r. 1810 syn, dał mu imię Fryderyka, na cześć już wtedy 18-letniego Fryderyka hr. Skarbka.

W ten sposób się złożyło, że nasza sława, twórcą marsza żalobnego i tylu innych utworów, tak rdzennie polskich, nosił imię największego wroga Polski i polskości wogóle.

Statek szkolny „Lwów”

Szkolny statek „Lwów” w drodze powrotnej z wysp Azorskich do Gdyni, zawiął do Cherbourg'a. Z Cherbourg'a wyszedł dnia 28 września i w Gdyni spodziewany jest około 10 b. m. Z powodu trwających od kilku dni na Bałtyku silnych sztormów (zjawisko zwykłe na Bałtyku: na początku jesieni przy stałych nawet wiatrach silne falowanie), „Lwów” schroni się prawdopodobnie na kilka dni do któregoś z portów zagranicznych.

Po zawiązaniu do Gdyni i uporządkowaniu statku po podróży, uczniowie Szkoły opuszczą pokład „Lwowa” i wrócą do Tczewa, następnie otrzymają kilkunastodniowe urlopy. Z dniem 1 listopada zaczną się zwykłe zajęcia i wykłady w Szkole.

Ostatnie wiadomości sportowe

Wyniki zagraniczne.

BUDAPESZT: Czechosłowacja — Węgry 2 : 1 (1 : 0). 40,000 widzów.

PRAGA: Budapeszt — Praga 2 : 1 (0 : 1). 11,000 widzów.

WIENIEN: Wacker — Sportklub 4 : 1, B. A. C. — Simering 4 : 1, W. A. C. — Admira 3 : 4, Hakoah — Slovan 1 : 0, Herta — Florisdorf 2 : 0, Rapid — Austria 2 : 1.

Ogłoszenia drobne

Meble po cenach znizonych poleca Zakład Tapicersko-Meblowy Frakowskiego, ul. Piotrkowska 183.

Potrzebny kowal z gładką i finny 26, ślusarnia.

Potrzebny czeladnik stolarski i terminator. Zgłaszać się Lipowa 61, do Chmiela.

Pracownia swe-trów A. Falbe, Łódź, Zawiszy № 2, wyrabia swetry i reformy wszelkiego rodzaju, wyrób nasz fasonu nie traci. Ceny niskie.

Kino RESURSA

Kilińskiego Nr. 123.

Dziś!

Na strunach zmysłów

Ostatnia kreacja uwodzicielska pięknej Lya de Putti. Wielka tragedia, pierwszych pożądań młodego chłopca

W rolach głównych:

Lya de Putti,

Angelo Ferrari

i Walter Slezak

NAD PROGRAM:

Arcywspaniała komedia w 2 akt.

Następny program: „Grzechy królewskie”

UWAGA: Ceny miejsc w dni powszednie: Balkon gr. 70. I-sze miejsce 60, II-gie 40, III-cie 30 gr. W soboty i święta Balkon 80 gr., I-sze miejsce 70, II-gie 50, III-cie 40 gr.

Passe-partout w niedziele i święta nieważne.

Czytajcie Hasło Łódzkie

Obrączki ślubne

dukatowe i 56 próby

wszystkie fasony i wielkości zawsze na składzie

Pierścionki, Kolczyki, Łańcuszki, Medaliki w dużym wyborze

Zegary i zegarki, Longines, Omega, Zenith i innych firm

złote, srebrne i niklowe

Najtaniej kupić można

JAN PLACEK, Brzezińska 10, tel. 50-17

Platery Norblina, Frageta po cenach fabrycznych.

Potrzebujesz szczotek lub pędzli?

wstąp do firmy

H. SCHÜTZ, Łódź, ul. Zielona 14

Tel. 35-53

a przekonasz się, że tylko tam są najtańsze i najlepsze wyroby

Hurt.

Firma istnieje 75 lat.

Detal.

Warunki prenumeraty: Miesięcznie 2 zł, 60 gr. zamiejscowe 3 zł.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetry: w tekście 40 gr. (strona 4 łamy), za tekstem (3 łamów) wiersz milimetry 12 gr., nekrologi 15 gr., ogłoszenia na pierwszej kolumnie drugim kolorze 20% drożej niż w tekście, ogłoszenia drobne 5 groszy za wyraz, najmniej 50 groszy, dla poszukujących pracy 3 grosze.

Redaktor naczelny: Stanisław Targowski.

Wydawca: Towarzystwo Rzemieślnicze „Resursa” w Łodzi.

Drukarnia Państwowa w Łodzi, Piotrkowska Nr. 85.

Redaktor odpowiedzialny: Michał Walter.